

Σειρά Προβλημάτων 3

Ημερομηνία Παράδοσης: 09/03/20, μέχρι 11.59 π.μ.

Άσκηση 1 [21 μονάδες]

Να δώσετε ασυμφραστικές γραμματικές που να παράγουν τις πιο κάτω γλώσσες:

$$(\alpha) \{ (10)^m 1^n \mid m \geq n \geq 0 \}$$

$$(\beta) \{ a^{3i} b^j c^k \mid i, j, k \geq 0 \text{ και } i = j + k \}$$

(γ) Το σύνολο όλων των λέξεων επί του αλφάβητου $\{ (, b,) \}$ στις οποίες (i) οι παρενθέσεις βρίσκονται ορθά τοποθετημένες (ισοζυγισμένες), (ii) το σύμβολο b μπορεί να εμφανίζεται οπουδήποτε μέσα στις λέξεις και για οποιονδήποτε αριθμό φορών, και (iii) δεν υπάρχουν τρία συνεχόμενα σύμβολα $)$. Για παράδειγμα, οι λέξεις ϵ , $((()))$, $bbb()$ και $(b)bb((b)bb)$ ανήκουν στη γλώσσα, ενώ οι λέξεις $(bb())$ και $(b(b(b)))$ δεν ανήκουν στη γλώσσα.

Άσκηση 2 [21 μονάδες]

Να κατασκευάσετε αυτόματα στοίβας για τις γλώσσες της Άσκησης 1. (Να κτίσετε τα αυτόματα κατευθείαν και όχι μέσω μετατροπής των ασυμφραστικών γραμματικών από την Άσκηση 1 σε αυτόματα.)

Άσκηση 3 [15 μονάδες]

Θεωρήστε τη γραμματική $G = (V, S, P, \varphi)$, όπου $V = \{\phi, \text{pred}\}$, $S = \{\neg, \vee, (,), \forall x, K, M\}$ και R οι πιο κάτω κανόνες.

$$\varphi \rightarrow \text{pred} \mid \neg \varphi \mid \varphi \vee \varphi \mid (\varphi) \mid \forall x \varphi$$

$$\text{pred} \rightarrow K \mid M$$

(α) Να κατασκευάσετε παραγωγές και τα αντίστοιχα συντακτικά δέντρα για τις λέξεις:

$$(i) \forall x M \vee K$$

$$(ii) \forall x (M \vee \neg K) \vee \neg \forall x M$$

(β) Να εντοπίσετε “πρόταση” ϕ που να παράγεται από τη γραμματική G πολύτροπα παρουσιάζοντας δύο διαφορετικά συντακτικά δένδρα παραγωγής της λέξης.

(γ) Να προτείνετε μια καινούρια γραμματική που να παράγει την ίδια γλώσσα με τη G αλλά να είναι μονότροπη. Εξηγήστε σύντομα την απάντησή σας και τη σειρά προτεραιότητας που επιβάλλει η γραμματική σας στους τελεστές $\neg, \vee, \forall x$.

Άσκηση 4 [28 μονάδες]

Να αποφασίσετε κατά πόσο οι πιο κάτω γλώσσες είναι ασυμφραστικές αιτιολογώντας με ακρίβεια τις απαντήσεις σας.

$$(\alpha) L_1 = \{ a^n b^m c^k d^r \mid 2n = 3k \text{ και } 5m = 7r \}$$

$$(\beta) L_2 = \{ a^n \mid \text{το } n \text{ είναι δύναμη του } 2 \}$$

$$(\gamma) L_3 = \{ \Delta(n) \# \Delta(n+1) \mid n \geq 1 \}$$

$$(\delta) L_4 = \{ \Delta(n)^{rev} \# \Delta(n+1) \mid n \geq 0 \}$$

[Σημείωση: Στα σκέλη (γ) και (δ), η συνάρτηση $\Delta(n)$ επιστρέφει τη δυαδική αναπαράσταση του ακέραιου n χωρίς αρχικά μηδενικά. Για παράδειγμα, $\Delta(6) = 110$ (και όχι $\Delta(6) = 0110$) και $\delta(7) = 111$. Επομένως, $110\#111 \in L_3$ και $011\#111 \in L_4$.]

Άσκηση 5 [15 μονάδες]

Έστω δύο λέξεις w_1 και w_2 . Η λέξη w_1 ονομάζεται *τραύλισμα* της λέξης w_2 αν η w_1 επαναλαμβάνει κάθε σύμβολο της w_2 μηδέν ή περισσότερες φορές. Για παράδειγμα, οι λέξεις 110, 11000, 10 και 1000 αποτελούν τραυλίσματα της λέξης 10. Με βάση αυτή τη σχέση, δοθείσας μιας γλώσσας L ορίζουμε

$$\text{Τραύλισμα}(L) = \{ w \mid \text{η λέξη } w \text{ αποτελεί τραύλισμα μιας λέξης } u \in L \}$$

Με λόγια, η γλώσσα $\text{Τραύλισμα}(L)$ περιέχει όλες τις λέξεις που αποτελούν τραυλίσματα των λέξεων της γλώσσας L .

Να αποδείξετε ότι η κλάση των ασυμφραστικών γλωσσών είναι κλειστή ως προς την πράξη *Τραύλισμα*.